

Tweetalig Onderwijs Rapport

Visitatie
Junior tto-certificaat
Havo

Senior tto-certificaat
Vwo

School	Porta Mosana
Rector/directeur	Tim Neutelings
Adres	Oude Molenweg 130
Postcode en Plaats	6228 XW Maastricht
Startjaar tto	T-vwo: 2005, t-havo: 2019
Tto-coördinator	Casper Gardeniers
Aantal tto-leerlingen per september 2021	661 t-vwo, 72 t-havo
Datum visitatie	4 november 2021
Visitatoren	Tessa Mearns
	Geert-Jan Nillesen
	Ineke Swaan en Franke Schuurmans
	Hans Heslinga

Reguliere visitatie:

EINDOORDEEL : +

Hierbij kent Nuffic de school het certificaat 'senior tto-school' toe voor de t-vwo-afdeling. Voor het certificaat 'junior tto-school' voor de havo-afdeling is een aantal voorwaarden verbonden om het certificaat definitief toegekend te krijgen:

1. aanleveren van bewijs dat de leerlingen aan het eind van leerjaar 3 op B1-niveau zitten.
2. aanleveren van bewijs dat de leerlingen aan het eind van leerjaar 3 hebben deelgenomen aan een internationaal samenwerkingsproject.

Als dit bewijs is aangeleverd, zal ook het juniorcertificaat voor t-havo worden uitgereikt.

Herbezoek vindt plaats in het schooljaar 2026 – 2027, gelet op het feit dat het certificaat een geldigheidsduur van vijf jaar heeft.

Zelfevaluatie

De school heeft aan de hand van de sterren de zelfevaluatie ingevuld voor de kenmerken 2 t/m 6. Ze heeft ook een toelichting gegeven bij elk kenmerk over waar de school trots op is en waar de school zich nog wil ontwikkelen. De commissie heeft dit meegenomen tijdens de visitatie, maar in onderstaande rapport wordt hier niet uitgebreid op in gegaan.

Scoringsprocedure

De meetbare resultaten (Kenmerk 1) zijn alleen **binair** (+) of (-) beoordeeld. Voor de kenmerken 2 t/m 6 wordt geen score gegeven, maar een schriftelijke toelichting per kenmerk.

Kenmerk 1 – Meetbare resultaten		Rapportage: +/-
1.1	<p>De leerlingen bereiken een voldoende taalvaardigheidsniveau.</p> <p>Deze indicator wordt positief gescoord indien:</p> <p>a) Aan het einde van leerjaar 3 een taalvaardigheidsniveau Engels wordt behaald dat aantoonbaar overeenkomt met het niveau B2 (vwo) / B1 (havo) van het ERK (Europees Referentiekader) op alle deelvaardigheden.</p> <p><i>- de school laat zien dat 80% van de leerlingen in het derde jaar B2/B1 behalen, via een van de manieren beschreven in de brochure 'B2 or not B2';</i></p> <p>b) Seniorscholen tonen aan dat het beleid is dat tto-leerlingen doorstromen naar tto jaar 5 of 6.</p> <p><i>- voor het oordeel + dient de school voor eventuele hoge uitval tussen jaar 3 en 5/6 een redelijke verklaring te hebben. En de school laat zien dat er geen "knip" is tussen de onderbouw en bovenbouw tto.</i></p>	+
1.2	<p>De tto-afdeling heeft voldoende onderwijstijd gepland waarin Engels de voertaal is.</p> <p><i>Voor het oordeel + is in de onderbouw in vijftig procent van de onderwijstijd Engels de voertaal. In de bovenbouw is circa 25% van de totale onderwijstijd in het Engels.</i></p>	+
1.3	<p>De keuze van de vakken die <u>in de onderbouw</u> in het Engels worden aangeboden, waarborgt een goede spreiding over soorten en stijlen van taalgebruik, d.w.z. dat uit elk van de clusters Maatschappijvakken, Exacte vakken en Creatieve en bewegingsvakken ten minste één vak in het Engels wordt aangeboden.</p>	+
1.4a	<p>De school biedt in leerjaar 6-vwo/5-havo het International Baccalaureate (IB) English A Language and Literature/English B of een pakket van Cambridge International aan en leerlingen zijn verplicht hieraan mee te doen.</p>	+
1.4b	<p>Van de leerlingen in leerjaar 6-vwo/5-havo haalt 80% het English A Language and Literature /English B Certificaat van het IB, met een cijfer van minimaal 4. Of indien Cambridge International wordt gedaan, behaalt 80% van de leerlingen een pass.</p>	+
1.5	<p>De leerlingen behalen op het centraal schriftelijk eindexamen Engels resultaten die positief afwijken van het landelijk gemiddelde.</p>	+
1.6	<p>De leerlingen behalen op het centraal schriftelijk eindexamen Nederlands resultaten die niet negatief afwijken van het landelijk gemiddelde.</p>	+
1.7	<p>Het gewogen gemiddelde examencijfer van alle overige vakken wijkt niet negatief af van het landelijk gemiddelde.</p>	+

	<p>Voor het oordeel + mag het gewogen gemiddelde van het centraal schriftelijk eindexamen in alle overige vakken (zowel de vakken waarin Engels de voertaal is als de vakken die in het Nederlands worden gegeven) niet negatief afwijken van het landelijk gemiddelde.</p> <p>Voor de berekening van het gewogen gemiddelde wordt gebruik gemaakt van de rekenhulp (cijfertool) die voorafgaand aan de visitatie ter beschikking is gesteld.</p> <p>Voor indicatoren 1.5, 1.6 en 1.7 geldt: Indien van meerdere jaren examenresultaten beschikbaar zijn, wordt gekeken naar de laatste drie jaren, waarbij een negatieve uitzondering in één jaar is toegestaan.</p>	
1.8a	<p>De school heeft een regeling voor ouders die de ouderbijdrage niet kunnen betalen. Voor het oordeel 'positief' moet deze regeling gemakkelijk vindbaar zijn op de website van de school alsook in de schoolgids staan.</p>	+
1.8b	<p>De regeling bestaat uit de volgende componenten: In principe wordt steeds voor een volgende stap gekozen als de vorige niet voldoet of niet beschikbaar is.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gespreide betaling: de school biedt een betaalregeling in termijnen aan (bijvoorbeeld per maand/per kwartaal). 2. Externe financiering: de school verwijst ouders naar relevante gemeentefondsen, Stichting Leergeld, etc., al dan niet in combinatie met gespreide betaling en/of gedeeltelijke kwijtschelding. 3. Gedeeltelijke kwijtschelding: de bijdrage wordt op maat verlaagd, al dan niet in combinatie met gespreide betaling. 4. Kwijtschelding: de ouderbijdrage vervalt volledig. 	
<p>Toelichting visitatiecommissie</p> <p>De resultaten zijn erg goed. Complimenten daarvoor. Uit gesprekken met de leerlingen bleek dat het niveau van Engels zeer goed is.</p>		

Kenmerk 2 - Taalaanbod	
2.1 Norm	De kwaliteit van het taalaanbod dat door de tto-docenten wordt geproduceerd is voldoende, d.w.z. minimaal niveau B2 van het ERK voor alle vaardigheden.
2.2	De tto-afdeling heeft een taalbeleid specifiek gericht op het gebruik van Engels in de les. <i>Elementen van een taalbeleid gericht op Engels kunnen bijvoorbeeld zijn: afspraken over het gebruik van het Engels (en Nederlands) in de lessen, Personal Idiom Files, het beoordelen van 'Use of English', etc.</i>
2.3	De keuze van de onderwijsmaterialen die worden gebruikt, waarborgt het gebruik van authentiek Engelstalig (schriftelijk en audiovisueel) materiaal dat geschikt is voor de betreffende doelgroep.
2.4	De tto-afdeling heeft een taalbeleid met specifieke betrekking op de moderne vreemde talen zoals Frans, Duits en/of Spaans. <i>Elementen van een taalbeleid gericht op de MVT kunnen bijvoorbeeld zijn: afspraken over het gebruik van doeltaal=voertaal in de les, het aanbieden van internationaal erkende certificaten, het gebruik van een ééntalige methode, etc.</i>
2.5	Er is in de sectie Engels tenminste één native speaker werkzaam, al dan niet als docent. <i>Of de school kan aantonen dat het beleid is om de leerlingen op andere manieren in aanraking te laten komen met native speakers.</i>
2.6	Buiten de sectie Engels is er tenminste één native speaker als docent werkzaam. <i>Of de school kan aantonen dat het beleid is om de leerlingen op andere manieren in aanraking te laten komen met native speakers.</i>
Toelichting visitatiecommissie	
<p>Veel docenten hebben CAE of CPE. Daarnaast zijn er veel nieuwe docenten die nog in opleiding zijn. Het taalniveau is wisselend per docent, zo bleek onder meer uit de bezochte lessen. De commissie heeft er vertrouwen in dat het niveau wordt onderhouden door de aangeboden scholing voor docenten.</p> <p>Er wordt veel gedaan op het gebied van taalbeleid. De docenten Frans en Duits hebben een realistisch beeld over het gebruik van doeltaal=voertaal. De commissie is onder de indruk van de verbanden tussen TVO en CLIL en raadt de school aan om dit beleid op papier te zetten.</p> <p>Naar aanleiding van de lesbezoeken werd opgemerkt dat een consistentere gebruik van Engelstalige materialen wordt aangeraden.</p>	

Kenmerk 3 - CLIL-didactiek	
3.1 Norm	De docenten hanteren een repertoire van didactische werkvormen die de leerlingen stimuleren talige output te produceren.
3.2 Norm	De docenten maken leerlingen bewust van specifiek talige aspecten van hun vak. <i>Onder talige aspecten wordt verstaan: jargon, specifiek vakdiscours, 'literacy'.</i>
3.3 Norm	De docenten stimuleren de Engelstalige interactie in de les tussen leerlingen onderling.
3.4	De docenten hanteren verschillende vormen van feedback op de taalproductie van de leerlingen.
3.5	De docenten Engels besteden in samenwerking met de vakdocenten aandacht aan de ontwikkeling en het onderhouden van de taalvaardigheid van de vakdocenten. Door de docenten onderling wordt er samengewerkt op het gebied van CLIL. <i>Hier kan bijvoorbeeld onder verstaan worden: intervisietrajecten, het laten controleren van toetsen door de sectie Engels, het organiseren van maintenance courses, etc.</i>
Toelichting visitatiecommissie	
<p>CLIL-voorbeelden zijn duidelijk aanwezig in de school. Uit het gesprek met de docenten kwamen veel rijke voorbeelden naar voren, waarbij het niet alleen ging om werkvormen, maar ook om (eind)producten. De vakdocenten gaven aan zich ook taaldocent te voelen, dus de nadruk op taal is duidelijk terug te vinden. Het aanbod ervan verschilt per docent en per les. De 'PIF' is duidelijk in ontwikkeling.</p> <p>Tijdens sommige lessen werd Engelstalige interactie in de les tussen leerlingen onderling sterk gestimuleerd, in andere lessen was dit niet evenveel aanwezig. Dit geldt ook voor de verschillende vormen van feedback op de taalproductie van de leerlingen.</p> <p>Op basis van de stukken was voorafgaand aan de visitatie niet heel duidelijk hoe de docenten Engels in samenwerking met de vakdocenten aandacht besteden aan de ontwikkelingen en het onderhouden van de taalvaardigheid van de vakdocenten. In gesprekken met de betrokkenen kwam dit wel heel sterk naar voren. De docenten Engels hebben zichtbaar veel plezier in deze taak en dit werd ondersteund in het gesprek met de vakdocenten.</p>	

Kenmerk 4 - Wereldburgerschap	
4.1 Norm	<p>Aan het eind van leerjaar drie hebben alle tto-leerlingen ten minste éénmaal deelgenomen aan een internationaal samenwerkingsproject.</p> <p><i>De school toont aan dat alle leerlingen in de onderbouw hebben deelgenomen aan een project met leerlingen in het buitenland, waarmee een gezamenlijke leerervaring is opgedaan. De resultaten kunnen worden ingezien, bijvoorbeeld in de vorm van verslagen, werkstukken of video's. Tot slot kan de school laten zien hoe er binnen het project gewerkt is aan de vier elementen van wereldburgerschap zoals die bij 4.4 genoemd worden.</i></p>
4.2 Norm	<p>De school organiseert diverse activiteiten ter bevordering van de ontwikkeling van wereldburgerschap.</p> <p><i>Uit het onderwijsprogramma moet blijken dat de leerlingen actief deelnemen aan diverse internationaliseringsactiviteiten zoals excursies, talenreizen, Model United Nations, community-action projecten, etc.</i></p> <p><i>Ook toont de school aan welke doelen er op het terrein van wereldburgerschap aan de activiteiten worden gesteld en hoe deze bereikt worden.</i></p>
4.3 Norm	<p>Docenten presenteren hun vak in internationale context en besteden aandacht aan de actualiteit.</p> <p><i>- uit het lesprogramma blijkt dat in de lessen extra aandacht wordt besteed aan de internationale context.</i></p> <p><i>- dit komt tot uiting in bijvoorbeeld de keuze van het materiaal, de keuze voor onderwerpen of de opdrachten die leerlingen krijgen.</i></p>
4.4	<p>De school heeft een visie op wereldburgerschap.</p> <p><i>De school laat zien hoe in het curriculum de vier elementen van wereldburgerschap zijn vormgegeven:</i></p> <p><i>1) Houding 2) Kennis 3) Vaardigheden 4) Waarden.</i></p>
4.5	<p>De activiteiten in het kader van wereldburgerschap worden gedocumenteerd en zijn beschikbaar in bijvoorbeeld de vorm van een portfolio.</p> <p><i>De tto-afdeling kan laten zien dat de activiteiten van de leerlingen op een zinvolle manier worden gedocumenteerd en moeten de producten van leerlingen zijn in te zien.</i></p>

De volgende indicator geldt alleen voor seniorscholen.	
4.6 Norm	In de bovenbouw werken de leerlingen minstens éénmaal internationaal samen, bijvoorbeeld in de vorm van een uitwisseling of een internationale stage.
Toelichting visitatiecommissie	
<p>De school worstelt duidelijk met de eis van deelname aan een internationaal samenwerkingsproject in een van de drie eerste jaren op het Porta Mosana. Er zijn leerlingen die hebben deelgenomen aan zo'n project, maar ook leerlingen die dit niet hebben gedaan. De school moet hier vorm aan gaan geven zodat alle leerlingen in klas 1 t/m 3 minimaal één keer hebben kunnen deelnemen aan een internationaal samenwerkingsproject. Dit hoeft niet in een fysieke context te zijn.</p> <p>Op Porta Mosana wordt in alle jaren het vak Global Perspectives (GP) gegeven. Dit is op zeer goede wijze vormgegeven. Leerlingen krijgen veel verschillende perspectieven, mede doordat het vak door veel verschillende docenten gegeven wordt. Dat geeft een waardevolle bijdrage aan het vak. Leerlingen zijn er ook positief over. Dat GP als alternatief voor het profielwerkstuk wordt gedaan wordt als positief gezien. De duurzame voorsprong die het vak biedt is goed zichtbaar bij oud-leerlingen.</p> <p>De school werkt met hulp van Globi aan een visie op wereldburgerschap en de uitwerking daarvan. De visie staat al erg sterk, de commissie is benieuwd naar de uitwerking ervan.</p> <p>De activiteiten in het kader van wereldburgerschap worden gedocumenteerd in een portfolio, maar dit is nog in de opstartfase.</p> <p>In de bovenbouw werken leerlingen een keer internationaal samen. Dit zou wel nog verder verrijkt kunnen worden, want het aanbod is nu enigszins mager.</p>	

Kenmerk 5 - Persoonsontwikkeling

5.1 Norm De school laat merken hoe er gewerkt wordt aan de persoonsontwikkeling van de leerlingen.
Uit het gebruikte model (5.2) kunnen competenties gekozen worden om specifiek aan te werken en in beeld te brengen.

5.2 De school kan uit een model om de persoonsontwikkeling van leerlingen in kaart te brengen competenties kiezen om aan te werken en deze in beeld te brengen.
De school neemt een profiel zoals het IB Learner Profile, de 21st century skills, de Global Competences van de OECD of een ander profiel als inspiratie. Hiermee kunnen ze de persoonsontwikkeling van de leerlingen in kaart brengen.

Toelichting visitatiecommissie

Op het gebied van persoonsontwikkeling mag Porta Mosana zichzelf meer credits geven. Op de school is persoonsontwikkeling gestoeld op de ideeën van *building learning power* en *growth mindset*. Hier wordt heel bewust mee omgegaan en maakt de persoonsontwikkeling sterk. Het is mooi om te zien hoe dit past bij het profiel van de school. Om de ontwikkeling van leerlingen in beeld te brengen, zou het mooi zijn om de persoonsontwikkeling meer te documenteren.

Kenmerk 6 - Randvoorwaarden	
6.1	De tto-leerlingen doorlopen de school met evenveel als, of minder vertraging of uitval dan de niet-tto leerlingen. <i>Eventuele uitval of vertraging moet in vergelijking met die van de niet-tto leerlingen redelijk verklaarbaar zijn.</i>
6.2	De school beschikt over een document waarmee de kwaliteit van het onderwijs aan de hand van de tto-standaard wordt vastgesteld. Ook neemt de school maatregelen om de kwaliteit te bewaken en zo nodig te verbeteren.
6.3	Er is voldoende tijd voor de coördinatie van de tto-afdeling. <i>Bij deze indicator wordt gevraagd dat één of twee personen zich in voldoende mate bezig kunnen houden met onderwijscoördinatie die specifiek met de tto-afdeling te maken heeft.</i>
6.4	De school organiseert structureel overleg binnen het tto-team. <i>Er is inhoudelijke afstemming tussen de verschillende vakken. Mogelijke onderwerpen van afstemming zijn: vakoverstijgende projecten, wereldburgerschap en CLIL-didactiek.</i>
6.5	De nascholing van personeel is gericht op de kwaliteitseisen die worden gesteld aan tto. <i>De tto-afdeling heeft een nascholingsbeleid waarbij de tto-docenten (blijven) voldoen aan de eisen die worden gesteld aan hun taalvaardigheid Engels en hun pedagogisch-didactisch handelen.</i>
6.6	Het tweetalig onderwijs heeft een plek in de gesprekscyclus.
<p>Toelichting visitatiecommissie</p> <p>Door corona zijn er in het schooljaar 20-21 veel leerlingen blijven zitten, verder is de afstroom niet afwijkend.</p> <p>Een van de teamleiders is verantwoordelijk voor de kwaliteitszorg. Aan de hand van de PDCA-cyclus wordt de ontwikkeling van de school besproken.</p> <p>De coördinatie van de tto-afdeling is vooral belegd bij de tto-coördinator en is daarmee kwetsbaar. De commissie adviseert een sparringspartner voor de tto-coördinator aan te stellen.</p> <p>Er is veel overleg binnen het tto-team. Er wordt veel samengewerkt tussen de docenten en er is ook ruimte voor veel reflectie en evaluatie door middel van intervisie. Complimenten voor de facilitering daarvan.</p> <p>Daarnaast wil de commissie de school complimenteren met de aandacht en ruimte voor scholing en ontwikkeling van het personeel.</p>	

Ten slotte

Ruimte voor opmerkingen van de commissie, die niet direct betrekking hebben op de indicatoren.

Veel dank voor de prettige dag op het Porta Mosana. De commissie is heel hartelijk ontvangen. De commissie heeft open gesprekken gevoerd in een goede sfeer. De gesprekspartners waren eerlijk en transparant.

De visie van de *Growth Mindset* komt terug in het gedrag van de leerlingen en docenten en ook in hoe zij naar zichzelf kijken. Daar mag de school trots op zijn.

De pijlers van het tto staan sterk en vooral de pijler van de persoonsontwikkeling is sterk aanwezig. De school is daarin kritischer dan de commissie. Het vastleggen ervan kan verder ontwikkeld worden, maar de pijler staat verder heel stevig.

De internationale samenwerking in de onder- en bovenbouw baart de commissie wel enige zorgen: die is nu nog te mager. In de onderbouw moet de school stappen gaan zetten om deze te ontwikkelen, in de bovenbouw zou een rijker aanbod mooi zijn. Desalniettemin gebeuren er heel veel mooie dingen op deze school. Het Porta Mosana ademt tto en verdient het daarom om het certificaat toegekend te krijgen.

Extra voorwaarden voor tweetalig havo:

1. aanleveren van bewijs dat de leerlingen aan het eind van leerjaar 3 op B1-niveau zitten.
 2. aanleveren van bewijs dat de leerlingen aan het eind van leerjaar 3 hebben deelgenomen aan een internationaal samenwerkingsproject.
- Als dit bewijs is aangeleverd, zal ook het juniorcertificaat voor t-havo worden uitgereikt.

Dit rapport, dat ten grondslag ligt aan de toekenning van het certificaat 'Junior tto-school' / 'senior tto-school' in het schooljaar 2021 – 2022 is geldig tot en met 1 augustus 2027 op voorwaarde dat de aan het certificaat ten grondslag liggende erkenning in stand blijft en de school dus volwaardig lid is van het landelijk netwerk tto. Zie verder de 'gebruiksregels keurmerk junior/senior tto-school', o.a. te vinden op de keerzijde van het certificaat.

Ondergetekenden verklaren de inhoud van dit rapport:

Namens Nuffic:

Voor akkoord:

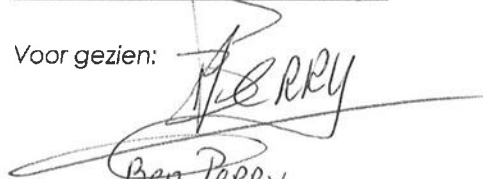

drs. M.C.T.H. (Michiel Dijkman)
Member of the Management Board
Pillar NL

Den Haag, 25 november 2021

Namens Porta Mosana College:

Voor gezien:

naam Ben Perry
functie teamleider tto
plaats en datum

Maastricht, 25-11-2021